

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.7.2014.
COM(2014) 446 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

**Inicijativa za zeleno zapošljavanje:
iskorištavanje potencijala zelenog gospodarstva za stvaranje radnih mjesta**

1. Uvod

U strategiji Europa 2020. potvrđuje se da prelazak na niskougljično zeleno gospodarstvo u kojem se učinkovito koriste resursi ima središnju ulogu u ostvarenju promišljenog, održivog i uključivog rasta. Budući da neučinkovito korištenje resursa, neodrživi pritisak na okoliš i klimatske promjene te društvena isključenost i nejednakosti predstavljaju izazove za dugoročni gospodarski rast, već se godinama raspravlja o alternativnom modelu rasta koji izlazi „izvan okvira BDP-a”¹.

Model *zelenog rasta* koji vodi ka niskougljičnom gospodarstvu u kojem se učinkovito koriste resursi, otporno na klimatske promjene, koristi se za prikazivanje strukturnih gospodarskih promjena koje su u prvom redu potaknute pomanjkanjem resursa, tehnološkim promjenama i inovacijama, novim tržištima i promjenama obrazaca potražnje u industriji i među potrošačima². Resursi te cijene sirovina i energije³ već utječu na strukturu troškova u poduzećima jer će globalna potražnja za tim resursima nastaviti rasti uslijed povećanja potrošnje u gospodarstvima u nastajanju. Današnji linearni model „uzmi, izradi, konzumiraj, baci” postupno će ustupiti mjesto kružnom modelu u kojem se iz svake tone materijala, svakog džula energije i svakog hektara zemlje štednjom, ponovnom uporabom i recikliranjem materijala dobiva veća dodana vrijednost i korist i u kojem će produktivnosti resursa određivati buduću konkurentnost⁴.

Zeleni rast istodobno predstavlja izazov i priliku za tržište rada i vještine koje su opet glavni čimbenici koji omogućuju zeleni rast. Prelaskom će doći do korjenitih promjena u čitavom gospodarstvu i u velikom broju sektora: stvorit će se nova radna mjesta, neki će se poslovi zamijeniti drugima, a neki iznova definirati⁵. U tom kontekstu, bolje određivanje ciljeva i usklađivanje mjera i alata za tržište rada ključni su za stvaranje potrebnih uvjeta za podupiranje zelenog zapošljavanja, popunjavanje manjka vještina i nestašice radnika te predviđanje promjena u potrebama za ljudskim kapitalom.

U paketu mjera Komisije za zapošljavanje iznosi se okvir oporavka kojim se stvara velik broj radnih mjesta te ističe potreba za daljnjim razvojem alata za tržište rada i utvrđivanjem potrebnih vještina kako bi se olakšao prelazak na zeleno gospodarstvo i napredak u ostvarenju ciljeva zapošljavanja strategije Europa 2020⁶.

U istraživanjima o godišnjem rastu iz 2013. i 2014. istaknut je potencijal zelenog gospodarstva za stvaranje radnih mjesta i potreba za razvojem strateških okvira u kojima politike tržišta rada i vještina imaju aktivnu ulogu u podupiranju stvaranja radnih mjesta⁷.

---

¹ COM(2009) 433 završna verzija, vidi i COM SWD(2013) 303 završna verzija, *Napredak u mjerama „izvan okvira BDP-a”*

² Vidi između ostalog: OECD (2011.), *Towards green growth* (Put prema zelenom rastu); UNEP (2011.), *Towards a green economy* (Put prema zelenom gospodarstvu)

³ Vidi i COM(2014) 015 završna verzija, *Komunikacija „Okvir za klimatsku i energetske politiku u razdoblju 2020. – 2030.”* i COM(2014) 021 završna verzija, *Komunikacija „Cijene i troškovi energije u Europi”*.

⁴ COM(2014)...., *Za kružno gospodarstvo: program nulte stope otpada za Europu*

⁵ OECD (2012.), *The jobs potential of a shift towards a low carbon economy* (Potencijal prelaska na niskougljično gospodarstvo za stvaranje radnih mjesta); OECD (2012.), *OECD Employment Outlook 2012* (Predviđanja OECD-a u pogledu zapošljavanja u 2012.), vidi poglavlje 4. „*What green growth means for workers and labour market policies: an initial assessment*” (Što zeleni rast predstavlja za radnike i politike tržišta rada: početna procjena); Međunarodna organizacija rada (ILO) (2011.), *Skills for green jobs, a global view* (Globalni pregled vještina za zelene poslove)

⁶ U Smjernici za zapošljavanje 7. naglašava se da bi države članice trebale promicati stvaranje radnih mjesta u svim područjima, uključujući zeleno zapošljavanje.

⁷ COM(2013) 800 završna verzija

Ipak, integrirani strateški okviri kojima se povezuju zeleni rast i zapošljavanje postoje samo u nekoliko država članica, dok većina slijedi međusobno nepovezane i fragmentirane pristupe⁸. Osim toga, kako je navedeno u Sedmom programu djelovanja za okoliš, iskorištavanje punog potencijala zelenog gospodarstva za povećanje rasta i stvaranje radnih mjesta ovisi o boljem uključivanju pitanja okoliša u politike i boljoj usklađenosti politika, što bi omogućilo razvoj i provedbu sektorskih politika na razini Unije i država članica⁹. U 2014., Europska platforma za učinkovito korištenje resursa (EREP) naglasila je i potrebu za razvojem sveobuhvatne strategije ekologizacije poslova, vještina i obrazovanja, i pozvala EU da objedini ciljeve održivosti, odredi instrumente za tržište rada kojima će se pratiti prelazak na zeleno gospodarstvo, pokrene financiranje iz sredstava EU-a, podrži razmjenu dobre prakse, promiče podizanje svijesti i angažman javnosti i osigura praćenje u okviru Europskog semestra koordinacije ekonomske politike¹⁰.

Cilj je ove komunikacije utvrđivanje strateških okvirnih uvjeta kojima bi se politikama tržišta rada i vještina omogućilo da preuzmu aktivnu ulogu u podupiranju zapošljavanja i stvaranja radnih mjesta u zelenom gospodarstvu. U njoj se iznose ciljani odgovori politika i alati kojima se osigurava usklađivanje programa u području zapošljavanja i u području okoliša te pridonosi ostvarenju ciljeva strategije Europa 2020.

2. Put prema zelenom gospodarstvu – prilike i izazovi za tržište rada

Ekologizaciju gospodarstva prvenstveno pokreće dugoročni globalni trend sve većeg pomanjkanja resursa te porasta cijena energije i sirovina, koji se pogoršava uslijed sve veće ovisnosti Europe o uvozu tih resursa. Kako bi se suočio s tim izazovima, EU je proveo niz politika i strategija čiji je cilj podupiranje prelaska na niskougljično gospodarstvo u kojem se učinkovito koriste resursi, uz istodobno jačanje konkurentnosti EU-a. Jedna od najvažnijih među njima je klimatski i energetske paket za 2020. u kojem se određuju ciljevi povezani sa smanjenjem emisija stakleničkih plinova, obnovljivim izvorima energije i poboljšanjem energetske učinkovitosti, koje treba ostvariti do 2020. Općenito je priznata činjenica da će uspješan prelazak na zeleno gospodarstvo u kojem se učinkovito koriste resursi i energija preoblikovati tržišta rada. Stoga je potrebno shvatiti implikacije za tržišta rada kako bi se moglo bolje predvidjeti strukturne prilagodbe te upravljati njima¹¹.

U sektoru robe i usluga u području okoliša (EGSS) koji se često naziva sektorom „zelenih poslova” stvoreno je mnogo radnih mjesta, čak i u vrijeme gospodarske krize. Zaposlenost se u EU-u od 2002. do 2011. u povećala s 3 na 4,2 milijuna, uključujući povećanje za 20 % tijekom godina recesije¹².

---

⁸ Zajedničko izvješće o zapošljavanju, COM(2013) 801 završna verzija Vidi i EK (2013.), *Promicanje zelenih poslova u doba krize: priručnik najbolje europske prakse*, analiza Europskog opservatorija zapošljavanja U priručniku se utvrđuju nacionalne i/ili regionalne strategije ili pojedine mjere u okviru politika kojima se promiče zapošljavanje u zelenim sektorima.

⁹ SL L 354, 28.12.2013

¹⁰

http://ec.europa.eu/environment/resource_efficiency/documents/erep_manifesto_and_policy_recommendations_31-03-2014.pdf

¹¹ Cambridge Econometrics, GHK i Warwick Institute for Employment Research (2011.), *Studies on sustainability issues — Green jobs; trade and labour* (Istraživanja o pitanjima održivosti — zeleni poslovi, trgovina i rad), istraživanje provedeno za GU za zapošljavanje.

¹² Podaci Eurostata za sektor robe i usluga u području okoliša.

Potencijal stvaranja radnih mjesta povezan s proizvodnjom energije iz obnovljivih izvora, energetska učinkovitost, gospodarenjem otpadom, upravljanjem vodama, kakvoćom zraka, obnavljanjem i očuvanjem biološke raznolikosti i razvojem zelene infrastrukture znatan je i otporan na promjene u poslovnim ciklusima.

Primjerice, povećanjem stope rasta u europskoj vodnoj industriji za 1 % u može se stvoriti između 10 000 i 20 000 novih radnih mjesta¹³. Procjenjuje se da se turističko-rekreativnom ponudom u područjima Natura 2000 izravno podupire oko osam milijuna radnih mjesta, što čini 6 % ukupne zaposlenosti u EU-u¹⁴. Provedbom postojećeg zakonodavstva o sprečavanju otpada i gospodarenju njime može se stvoriti više od 400 000 novih poslova¹⁵, dok bi se revizijom zakonodavstva o otpadu, koju trenutno predlaže Komisija, prema procjenama moglo stvoriti još 180 000 radnih mjesta¹⁶ uz istodobno otvaranje novih tržišta, bolje korištenje resursa, smanjenje ovisnosti o uvozu sirovina i smanjenje pritiska na okoliš¹⁷.

Unutarnja preobrazba i ponovno definiranje poslova utjecat će na sektore s visokim udjelom emisija (energetika, prijevoz, poljoprivreda, gradnja, na koje otpada 33, 20, 12 odnosno 12 % emisija stakleničkih plinova u EU-u)¹⁸. Povećanim ulaganjem u izolaciju i energetska učinkovitost vjerojatno će se povoljno utjecati na stvaranje radnih mjesta u građevinskom sektoru u kojem će više od četiri milijuna radnika morati savladati dodatne vještine¹⁹. Nova radna mjesta trebalo bi stvoriti i u sektorima biomase i biogoriva²⁰. U sektorima šumarstva i poljoprivrede s pomoću novouvedenih komponenti ekologizacije poboljšat će se isporuka javnih usluga iz poljoprivrede i šumarstva i istodobno osigurati zeleni rast u tim sektorima. Postoje prilike za stvaranje radnih mjesta u sektoru poljoprivrede, posebno u pogledu kvalitetne proizvodnje, biološkog uzgoja, upravljanja krajobrazom, zelenog uzgoja / ekološkog turizma, zelenih usluga (usluga u području okoliša) i/ili infrastrukture u ruralnim područjima.

U industrijama u kojima se intenzivno troši energija (npr. kemijska ili industrija željeza i čelika) slika je mnogo složenija, s obzirom da se one suočavaju s izazovima i prilikama koji proizlaze iz potrebe za ublažavanjem emisija i razvojem novih sektora i robe. Kako bi započela rješavati pitanje konkurentnosti industrija za koje zbog učinka klimatskih politika postoji rizik od preseljenja, Komisija je uvela mjere sprečavanja „istjecanja ugljika”²¹. U kemijskom sektoru procjenjuje se da će zelenija kemijska industrija stvoriti više radnih mjesta

---

¹³ Ecorys, Acteon (2014.) *Potential for sustainable growth in the water industry sector in the EU and the marine sector – Input to the European Semester* (Potencijal za održivi rast u sektoru vodne industrije u EU-u i u pomorskom sektoru – informacije za Europski semestar)

¹⁴ Bio Intelligence Service (2011.) *Estimating the economic value of the benefits provided by the tourism/recreation and employment supported by Natura 2000*. (Procjena ekonomske vrijednosti koristi turističko-rekreativne ponude i zapošljavanja koje podupire Natura 2000)

¹⁵ Bio Intelligence Service (2011.), *Implementing EU waste legislation for green growth* (Provedba zakonodavstva EU-a o otpadu u cilju zelenog rasta)

¹⁶ Procjena utjecaja za reviziju zakonodavstva o otpadu u 2014. – Radni dokument službi

¹⁷ Bio Intelligence Service (2011.), *Provedba zakonodavstva EU-a o otpadu u cilju zelenog rasta* (Implementing EU waste legislation for green growth)

¹⁸ Vidi Cambridge Econometrics i dr. (2013.), *Employment effects of selected scenarios from the Energy roadmap 2050* (Učinci odabranih scenarija iz Energetskog plana do 2050. na zapošljavanje), završno izvješće za EK (GU za energetiku), http://ec.europa.eu/energy/observatory/studies/doc/2013_report_employment_effects_roadmap_2050.pdf

¹⁹ COM, inicijativa BUILD UP Skills (2013.), *Preliminarni nalazi iz planova država članica*

²⁰ http://www.energies-renouvelables.org/observ-er/stat_baro/barobilan/barobilan13-gb.pdf

²¹ Vidi: http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/cap/leakage/index_en.htm

nego što ih se stvara u naftnoj industriji i današnjoj kemijskoj industriji²². U industriji čelika se uporabom reciklata poput čeličnog otpada postižu velike energetske uštede, što povoljno utječe na konkurentnost tog sektora.

Kad je riječ o gospodarstvu u širem smislu, poduzeća mogu povećanjem djelatnosti proizvodnih postupaka, usvajanjem inovativnih rješenja za uštedu resursa, razvojem novih poslovnih modela ili ponudom održivijih proizvoda i usluga proširiti svoja tržišta i stvoriti nova radna mjesta, uz preobrazbu postojećih. Produktivnost resursa u EU-u u razdoblju 2000. - 2011. porasla je za 20 %. Održavanjem te stope do 2030. postiglo bi se daljnje povećanje za 30 % i povećanje BDP-a za gotovo 1 %, te stvorilo više od dva milijuna novih radnih mjesta.

3. Odgovori politika

Dinamična tržišna rada koja dobro funkcioniraju imaju ključnu ulogu u olakšavanju prelaska na zeleno gospodarstvo u kojem se učinkovito koriste resursi. Djelovanje na razini EU-a trebalo bi se usmjeriti na sljedeće:

- osiguravanje nedostajućih vještina;
- predviđanje promjene, osiguravanje prelaska na nova radna mjesta i promicanje mobilnosti,
- podršku stvaranju radnih mjesta,
- poboljšanje kakvoće podataka.

3.1 Osiguravanje nedostajućih vještina

Dok će se zelenim gospodarstvom stvoriti nova radna mjesta i otvoriti nova tržišta, europska konkurentnost, sposobnost inovacija i produktivnost uvelike će ovisiti o raspoloživosti kvalificiranih radnika. To znači da treba poticati razvoj vještina (3.1.1.) i bolje predviđati potrebne vještine u svim sektorima i industrijama kako bi se mjerodavnim tijelima vlasti i dionicima omogućila prilagodba na promjene (3.1.2.).

3.1.1. Poticanje razvoja vještina

Dok države članice razvijaju sustave razvrstavanja „zelenih” vještina²³, danas je priznata činjenica da će prelazak na zelenije gospodarstvo znatno utjecati na potrebne vještine te će porasti potražnja za kvalificiranom radnom snagom u rastućim ekološkim industrijama, stjecanje dodatnih vještina radnika u svim sektorima i prekvalifikacija radnika u sektorima podložnima restrukturiranju²⁴. Opseg ekoloških inovacija raznoliko će utjecati na tražene radne vještine u svim sektorima i industrijama.

Za zanimanja povezana s velikim inovacijama, kao dio obveznog i tercijarnog obrazovanja tražit će se generičke vještine, kao i znanstvene, tehnološke i matematičke vještine (STEM). Stjecanje dodatnih vještina u svim sektorima i zanimanjima bit će potrebno za stjecanje novih

---

²² http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/--ed_dialogue/--sector/documents/publication/wcms_226385.pdf

²³ Vidi npr. Ecorys (2010.), *Programmes to promote environmental skills* (Programi kojima se promiču vještine u području okoliša)

²⁴ OECD (2012.); ILO (2012.); Cambridge Econometrics i dr. (2011.), *Studies on sustainability issues – Green jobs; trade and labour* (Istraživanja o pitanjima održivosti – zeleni poslovi, trgovina i rad)

vještina i znanja poput znanja o novim izolacijskim materijalima, novim pristupima građevinskim materijalima, projektiranju, inženjerstvu, poznavanju zakonskih propisa itd. Vještine povezane sa zelenim gospodarstvom nisu uvijek posve nove ili „jedinствене”. Njima se kombiniraju transverzalne kompetencije i skupovi „posebnih” vještina. U nekim će se slučajevima uslijed određenih zadaća i odgovornosti koji iziskuju posebnu kombinaciju vještina i znanja stvoriti novi profili zanimanja.

Olakšavanje prilagodbe radne snage te obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja zahtijeva ciljanu intervenciju javnih tijela kako bi se izbjegao deficit vještina, podržala promjena zanimanja i povećala prilagodljivost obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja potražnji za novim vještinama i kvalifikacijama. To iziskuje preispitivanje i ažuriranje kvalifikacija i s njima povezanih obrazovnih kurikuluma i kurikuluma za osposobljavanje²⁵.

Trebalo bi razviti sektorske standarde kvalitete osposobljavanja uz potporu mehanizama osiguravanja kakvoće i akreditacijskih sustava u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (VET) kako bi se ponuda VET-a bolje uskladila s potrebama tržišta rada. Prelasciradnika pogođenih restrukturiranjem na drugo radno mjesto mogu se olakšati i certificiranjem zelenih vještina stečenih neformalnim putem, potpomognuto fleksibilnim osposobljavanjem za stjecanje kvalifikacija. S pomoću mehanizama upravljanja VET-om bolje se mogu iskoristiti predviđanja potrebnih vještina. U osmišljavanje i preispitivanje programa osposobljavanja, kvalifikacija i sustava akreditacije trebalo bi bolje uključiti sektorske socijalne partnere.

3.1.2. Bolje predviđanje potrebnih vještina

Budući da će se zbog strukturnih promjena u gospodarstvu stvoriti potrebe za novim vještinama i da će nastati nova zanimanja, potrebno je bolje procijeniti razvoj poslova i vještina kako bi se olakšao prelazak na *zeleno gospodarstvo*. Sustavi razvrstavanja kao što je „Europska klasifikacija vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja” (ESCO) mogu se koristiti za utvrđivanje manjkova vještina. Panorama vještina EU-a, koju je Komisija pokrenula 2013., sadržava pregled europskih, nacionalnih i sektorskih nalaza povezanih s kratkoročnim i srednjoročnim predviđanjima potrebnih poslova i vještina.

Javne službe za zapošljavanje (PES) pružaju vrijedne informacije o vještinama koje se traže na tržištu rada. U nekim državama članicama PES-ovi su razvili alate za praćenje potražnje za zelenim vještinama u različitim sektorima gospodarstva, uključujući zelene sektore²⁶. U tom kontekstu izazov predstavlja korištenje postojećih podataka za izmjenu ili prilagodbu ponude, dostupnosti, formata i putova osposobljavanja.

Stoga je od presudne važnosti razvijati strategije prikupljanja informacija, pri čemu se treba usredotočiti na predviđene potrebe za zapošljavanjem i utvrđivanje traženih vještina. S tim u vezi važno je osigurati blisku suradnju vlade, industrije, socijalnih partnera i istraživačkog sektora. Komisija promiče vijeća za sektorske vještine i saveze za sektorske vještine, posebno u sektoru automobilske, građevinske i kemijske industrije.

---

²⁵ CEDEFOP (2012.), *Zelene vještine i osvještenost u pogledu okoliša u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju* (Green skills and environmental awareness in vocational education and training)

²⁶ GU za zapošljavanje (2013.), *Dijalog između PES-ova, Javne usluge zapošljavanja i zeleni poslovi* (Public employment services and green jobs)

Kako je istaknuto u Komisijinom zelenom akcijskom planu za MSP-ove²⁷, razvoj radne snage poseban je izazov za MSP-ove, s obzirom da oni raspolažu s manje resursa kojima bi mogli reagirati na potrebe za preobrazbom. MSP-ovima bi se stoga trebala pružiti podrška i dati smjernice za bolje predviđanje traženih vještina i popunjavanje manjkova vještina. Trebalo bi razvijati alate kao što su programi učenja na daljinu, konzultantske i savjetodavne usluge, kako bi se MSP-ovima pomoglo u učinkovitijem korištenju energije i resursa te olakšalo preuzimanje standarda upravljanja okolišem²⁸.

Kako bi pomogla u popunjavanju postojećih manjkova vještina, Komisija će:

- surađivati s dionicima na sektorskoj razini (posebno s **vijećima za sektorske vještine i savezima za sektorske vještine**) kako bi potaknula razvoj informacija o zelenim vještinama i ojačala veze između **ESCO-a i Panorame vještina EU-a**;

- promicati razmjenu dobre prakse u području strategija zasnovanih na vještinama u okviru **Programa uzajamnog učenja Europske strategije zapošljavanja** i u suradnji s Cedefopom;

- promicati razmjenu dobre prakse unutar **mreže europskih PES-ova** u korištenju informacija o tržištu rada i predviđanja o njegovom razvoju, kao i u poticanju partnerstava sa svim važnim dionicima s ciljem boljeg predviđanja potreba poduzeća za zelenim vještinama;

- surađivati sa **zajednicom InnoEnergy i Zajednicom znanja i inovacija u području klime** Europskog instituta za inovacije i tehnologije kako bi stvorila inovativne obrazovne modele usmjerene na održivu energiju i klimu na preddiplomskoj i diplomskoj razini te nastavila razvijati svoje nove instrumente za osnivanje poduzeća radi poticanja poduzetništva u području klime;

- promicati najbolju praksu unutar Europske mreže za ruralni razvoj i mreže za produktivnost i održivost u poljoprivredi Europskog partnerstva za inovacije (EIP) u okviru **Zajedničke poljoprivredne politike**.

Države članice pozivaju se na preispitivanje i ažuriranje kvalifikacija i s njima povezanih obrazovnih kurikuluma i kurikuluma osposobljavanja kako bi odgovarali novoj potražnji na tržištu.

3.2 Predviđanje promjena, osiguravanje prelaska na nova radna mjesta i promicanje mobilnosti

Procesi preobrazbe, posebno prijelaza iz aktivnosti u opadanju u aktivnosti u nastajanju, zahtijevaju pravodobno predviđanje i upravljanje. Restrukturiranje bi trebalo provesti na društveno odgovoran način, u prvom redu kako bi se sačuvao ljudski kapital (3.2.1.); institucije tržišta rada moraju pridonijeti olakšavanju i osiguravanju prelaska na nova radna mjesta (3.2.2.), a trebalo bi dodatno poboljšati i mobilnost u pogledu promjene zanimanja ili mjesta rada (3.2.3.).

3.2.1. Predviđanje promjena i upravljanje restrukturiranjem

EU ima sveobuhvatan zakonski okvir kojim se uređuje način na koji bi se s pomoću socijalnog dijaloga trebale rješavati promjene i restrukturiranje. Osim toga, Okvir EU-a za kvalitetu predviđanja promjena i restrukturiranja²⁹ (QFR) sadržava određena načela i dobru

²⁷ COM(2014)... „Komunikacija Komisije o ‚zelenom akcijskom planu za MSP-ove‘”

²⁸ npr. sustav EU-a za upravljanje okolišem i neovisno ocjenjivanje (EMAS) ili ISO 14001

²⁹ COM(2013) 882 završna verzija

praksu predviđanja promjena i upravljanja restrukturiranjem te je kao takav važan i za uspješno upravljanje prelaskom na zeleno gospodarstvo s društveno-ekonomskog stajališta. Pravodobnim predviđanjem promjena i traženih vještina pridonosi se konkurentnosti poduzeća i zapošljivosti radnika. Predviđanje promjena trebalo bi obuhvaćati programe neprekidnog stjecanja dodatnih vještina na radnome mjestu. I učenjem na radnome mjestu mogu se podupirati zelene inovacije, osobito kada ga prate prikladni sustavi vrednovanja.

Bitno je razviti posebne smjernice za sektore u kojima se očekuje znatno povećanje ili smanjenje radnih mjesta ili njihova preobrazba. Neke sektorske inicijative (kao što su CARS 2020., Construction 2020.) razvijene su radi potpore ostvarenju ciljeva povezanih s učinkovitim korištenjem energije i resursa, vodeći pritom računa o aspektima zapošljavanja i vještina.

Kako bi se osiguralo stvaranje boljih poslova uslijed prelaska na zeleno gospodarstvo, trebalo bi voditi računa i o zdravstveno-sigurnosnim aspektima, posebno o pojavi rizika povezanog s razvojem zelenih tehnologija. Iako će održivije tehnologije, proizvodi i postupci vjerojatno smanjiti rizik od štetnog izlaganja radnika, potrebno je temeljito procijeniti nove opasnosti i uvrstiti ih u preventivne strategije kako bi se mogla predvidjeti, utvrditi, procijeniti i nadzirati pojava opasnosti i rizika³⁰.

3.2.2. Prilagodba institucija tržišta rada radi olakšavanja i osiguravanja prelaska na nova radna mjesta

PES-ovi su sve više uključeni u strategije i programe zelenog zapošljavanja³¹. Oni u okviru lokalnih i regionalnih projekata usmjerenih na nezaposlene ili na ranjive skupine povezuju poslodavce i ustanove za osposobljavanje i razvijaju poticaje za promicanje mobilnosti u pogledu promjene zanimanja i mjesta rada uvođenjem sustava certificiranja i prenosivosti vještina i baza podataka o potrebama poslodavaca.

PES-ovima pripada i sve važnija uloga jer pružaju usluge profesionalnog usmjeravanja i savjetovanja te izrađuju planove stjecanja kvalifikacija i potvrđuju valjanost neformalnog i neslužbenog učenja.

3.2.3. Promicanje mobilnosti

Promicanjem mobilnosti radnika, kako između pojedinih regija, tako i između država članica, do neke se mjere može zadovoljiti neposredna potražnja na tržištu rada. Dok je u nekim sektorima poput građevinskog mobilnosti natprosječna, u drugima, npr. komunalnom (vodoopskrba, odvodnja i struja), nije. Komisija s pomoću EURES-a, Europske mreže za zapošljavanje, olakšava mobilnost unutar EU-a. Ona će promicati i ciljane programe mobilnosti kako bi pomogla u popunjavanju deficitarnih i specijaliziranih poslova u pojedinim sektorima i zanimanjima, posebno u zelenom gospodarstvu³². Povećanje mobilnosti zahtijevat će i ulaganje u posredovanje radnih mjesta prema kompetencijama na razini EU-a preko ESCO-a i daljnji rad na ostvarenju Europskog prostora vještina i kvalifikacija. Osim

---

³⁰ COM(2014) 332 završna verzija, Komunikacija o *strateškom okviru EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu 2014. – 2020.*; vidi i Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (2013.), *Zeleni poslovi i sigurnost i zaštita zdravlja na radu* (Green jobs and occupational safety and health)

³¹ GU za zapošljavanje (2013), Dijalog između PES-ova, *Javne usluge zapošljavanja i zeleni poslovi* (Public employment services and green jobs)

³² Uredba (EU) br. 1296/2013 od 11. prosinca 2013.

toga bi neprekidno trebalo ažurirati profile zanimanja kako bi se vodilo računa o potrebnim vještinama koje donosi ekologizacija gospodarstva.

Komisija će u cilju predviđanja promjena, osiguravanja prelazaka na novo radno mjesto i promicanja pokretljivosti:

- raditi na temelju iskustava stečenih u okviru tekućih **sektorskih inicijativa o predviđanju restrukturiranja i upravljanja njime** i procijeniti mogućnost njihova proširenja na druge sektore s potencijalom za ekologizaciju;
- surađivati s PES-ovima u okviru **mreže europskih PES-ova** s ciljem podupiranja radne mobilnosti kako bi zadovoljila specifične potrebe na tržištu rada, posebno za zanimanjima koja iziskuju zelene vještine;
- u okviru Europske strategije zapošljavanja podupirati **uzajamno učenje i stručni pregled** odgovarajućih politika tržišta rada;
- u okviru Programa za zapošljavanje i društvene inovacije (EaSI) koristiti **ciljane mjere pokretljivosti radnika** kako bi promicala radna mobilnost tražitelja zaposlenja;
- preko **ESCO-a** podupirati posredovanje radnih mjesta prema kompetencijama i analizu kretanja u potražnji i ponudi zelenih vještina na temelju baze podataka slobodnih radnih mjesta i životopisa dostupne na **EURES-u**.

Države članice i socijalni partneri pozivaju se na promicanje široke primjene Okvira EU-a za kvalitetu predviđanja promjena i restrukturiranja u pogledu ekologizacije gospodarstva.

3.3. Podrška stvaranju radnih mjesta

Kako bi se podržao prelazak na zeleno gospodarstvo, trebalo bi koristiti financiranje iz sredstava EU-a (3.3.1). Pored toga, preusmjeravanje oporezivanja s rada na porez za zaštitu okoliša (3.3.2.), zelena nabava (3.3.3.) i zeleno poduzetništvo (3.3.4.) jednako su važna područja kojima se podupire stvaranje zelenih poslova.

3.3.1. Djelotvorno korištenje financiranja iz sredstava EU-a

Europski strukturni i investicijski fondovi (ESIF) glavni su izvori ulaganja kojima se promiče održivi rast i stvaranje radnih mjesta. Glavni financijski instrumenti EU-a kojima se podupire prenošenje vještina, stvaranje radnih mjesta i prelasci na novo radno mjesto u okviru ekologizacije gospodarstva obuhvaćaju:

- Europski socijalni fond (ESF) koji sufinancira poticajne mjere na tržištu rada, mjere za ublažavanje prelaska na novo radno mjesto i stjecanje dodatnog znanja i vještina. ESF može podupirati prelazak radne snage na zelenije poslove, pomoći u rješavanju manjka vještina i poboljšanju sustava VET (što uključuje prilagodbu kurikuluma),
- Europski fond za regionalni razvoj (ERDF) podupire ulaganja u učinkovito korištenje energije i resursa, obnovljivu energiju, gospodarenje otpadom, upravljanje vodama, zelenu infrastrukturu, očuvanje i zaštitu bioraznolikosti, ekološke inovacije, obrazovnu infrastrukturu te u razvoj, istraživanje i inovacije u području niskougličnih tehnologija. Regije će morati uložiti minimalni udjel sredstava ERDF-a u mjere povezane s niskougličnim gospodarstvom (20 % za razvijenije regije, 15 % za regije u tranziciji i 12 % za manje razvijene regije),
- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD) podupire ulaganja u poljoprivredu, šumarstvo, okoliš, ruralno poslovanje i infrastrukturu, što uključuje

ulaganja u obnovljivu energiju i energetska učinkovitost, gospodarenje resursima (voda, otpad, zemlja itd.) i inovacije. Države članice morat će uložiti minimalni udjel od 30 % ukupnog doprinosa EAFRD-a u ublažavanje klimatskih promjena i rješavanje pitanja povezanih s okolišem,

- programima „Konkurentnost poduzeća i MSP-ova” (COSME) i Obzor 2020. nastoji se pridonijeti gospodarskom rastu i zapošljavanju podupiranjem projekata usmjerenima na novacije, što uključuje obnovljivu energiju, energetska učinkovitost, obnovu ekosustava i renaturalizaciju gradova,
- programom LIFE podupire se niz ciljanih inovativnih projekata u području okoliša i klime koji imaju učinak na poslove i vještine, uključujući one koji se financiraju Instrumentom za financiranje prirodnog kapitala i Instrumentom za privatno financiranje energetske učinkovitosti.

Komisija potiče i podupire uspostavu i provedbu financijskih instrumenata koje europski strukturni i investicijski fondovi sufinanciraju financijskim instrumentima poput Platforme za tehničko savjetovanje (FI-TAP) i drugih zajedničkih instrumenata s Grupom EIB-a. Tim se instrumentima mogu privući dodatna privatna ulaganja u ekologizaciju gospodarstva i pomoći u ostvarenju s time povezanog potencijala za stvaranje radnih mjesta.

Trebalo bi nastaviti razvijati sinergije između programa na nacionalnoj i na razini EU-a.

3.3.2. Preusmjeravanje oporezivanja s rada na oporezivanje kojim se manje ometa rast kao što je oporezivanje potrošnje i nekretnina te porez za zaštitu okoliša (i ukidanje štetnih subvencija)

Preusmjeravanje oporezivanja s rada na oporezivanje kojim se manje ometa rast kao što je oporezivanje potrošnje i nekretnina te porez za zaštitu okoliša (i ukidanje štetnih subvencija) može se povećati zaposlenost i smanjiti emisije i onečišćenje. Taj će učinak biti najvidljiviji u državama članicama s velikim poreznim opterećenjem. Dok u trećini država članica ima prostora za takvo preusmjeravanje poreza, u drugoj trećini postoji mogućnost poboljšanja koncepta postojećeg oporezivanja u području okoliša³³.

U tim bi se reformama trebali uzeti u obzir učinci ciljanog smanjenja troškova rada na zapošljavanje, npr. za niskokvalificirane radnike, u usporedbi s općim rezovima, kao i distribucijski učinak preusmjeravanja na ekološke poreze. U okviru Europskog semestra niz je država članica dobilo specifične preporuke u tom području. Pored toga, države članice mogle bi dio prihoda od dražbi za dodjelu emisijskih jedinica u okviru Sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) iskoristiti za smanjenje troškova rada, što općenito može povoljno utjecati na zapošljavanje.

3.3.3. Povećanje administrativnih kapaciteta i promicanje zelene javne nabave

Nekoliko država članica ima nedostatne administrativne kapacitete za osmišljavanje bolje integriranih rješenja za izazove u području gospodarstva, društva i okoliša, u kojima bi se vodilo računa o širim troškovima i koristima za društvo. Osobito se javna nabava može koristiti za promicanje rasta u okviru zelenog gospodarstva. Novim direktivama EU-a o javnoj nabavi olakšava se korištenje naljepnica, izričito omogućuje uzimanje u obzir proizvodnog postupka i uvođenje koncepta troškova životnog ciklusa proizvoda. Time se osigurava potencijal za veće prihvaćanje zelene javne nabave, što bi moglo potaknuti zeleni rast i zelene poslove.

3.3.4. Promicanje poduzetništva

---

³³ EZ (2013.), *Porezne reforme u državama članica EU-a u 2013. Izazovi porezne politike za gospodarski rast i fiskalnu održivost.*

Pristup financiranju problem je s kojim se susreće svako novo poduzeće, pa ni zeleno gospodarstvo ne predstavlja izuzeće. Komisija je zajedno s Europskom investicijskom bankom uvela Instrument za financiranje prirodnog kapitala kako bi, između ostalog, financirala projekte povezane s prirodnim kapitalom te mala i inovativna poduzeća koja se zalažu za očuvanje biološke raznolikosti ili se bave prilagodbom na klimatske promjene. Nedavno povećanje aktivnosti mikrofinanciranja u Europi dovelo je do toga da više od 30 % davatelja mikrokredita odobrave zelene mikrokredite, a još 10 % njih trenutačno priprema takve kredite³⁴.

Socijalno gospodarstvo i društvena poduzeća imaju znatan potencijal za osiguravanje visokokvalitetnog zapošljavanja u područjima poput energetske učinkovitosti i obnovljivih energija, biološkog uzgoja i ekološkog turizma ili u kružnom gospodarstvu u okviru aktivnosti povezanih s ponovnom uporabom, popravkom ili recikliranjem proizvoda. Utvrđivanjem učinkovitih strategija rasta zelenih društvenih poduzeća i podizanja svijesti o prilikama koje se nude u tom području moglo bi se nadahnuti druge da postanu poduzetnici.

Prema nedavnim procjenama, 42 % MSP-ova ima barem jednog „zelenog” zaposlenika u punom ili nepunom radnom vremenu, što je povećanje od 5 % u odnosu 2012. i odgovara broju od više od 20 milijuna radnih mjesta u cijelom EU-u. Zeleni akcijski plan za MSP-ove obuhvaća mjere kojima se zeleno poduzetništvo podupire u razvoju inovativnih i kružnih poslovnih modela u poduzećima budućnosti.

Kako bi povećala stvaranje radnih mjesta, Komisija će:

- podupirati razvoj **metodologija procjene utjecajaulaganja na vještine i zapošljavanje**, posebno u okviru tehničke pomoći, razmjene dobre prakse, pilot-projekata i mjera podizanja svijesti u 2014. i 2015;
- u okviru Europskog semestra nastaviti pratiti **poreznu reformu u području okoliša** u državama članicama;
- podupirati **izgradnju kapaciteta u području zelene javne nabave** s pomoću smjernica o tome kako je najbolje koristiti u okviru nedavno donesene reforme javne nabave, te olakšavati stvaranje mreža javnih tijela u području zelene javne nabave;
- **olakšavati pristup financiranju** društvenim poduzećima, uključujući ona koji su aktivna u području zelenog gospodarstva, te zelenom mikrofinanciranju u okviru programa EaSI;
- poticati organizacije na europskoj razini na **promicanje razmjene iskustava** među davateljima mikrokredita u području zelenog mikrofinanciranja;
- jačati ciljanu potporu u okviru **zelenog akcijskog plana za MSP-ove** preko financiranja na razini EU-a i mreža potpore MSP-ovima (npr. Europske poduzetničke mreže), osobito kako bi njihova radna snaga stekla dodatne zelene vještine.

Države članice i regije pozivaju se da u svojim programima financijske potpore zelenim ulaganjima i tehnologijama ojačaju dimenziju zapošljavanja i vještina i da zelenim društvenim poduzećima pomognu u tome da postanu „spremni na balansiranje” i „spremni na replikaciju i prilagodbu”. Države članice pozivaju se i da osiguraju djelotvorno korištenje sredstava ESIF-a kako bi olakšale prelazak na zeleno gospodarstvo, u skladu s ciljem od 20 % u provedbi mjera u području klime.

³⁴ Europska mreža za mikrofinanciranje (EMN) (2013.), *Prvi pregled zelenog mikrofinanciranja u Europi* (European Green Microfinance. A first look.)

3.4. Poboljšanje kakvoće podataka

Zeleno gospodarstvo, zeleni rast i zeleni poslovi podložni su različitim definicijama koje podupiru različiti statistički podaci³⁵. Redovitim prikupljanjem usklađenih statistika olakšalo bi se donošenje i praćenje politika koje bi se u većoj mjeri zasnivalo na dokazima te bolje predviđanje prekograničnih učinaka na tržište rada i utvrđivanje potrebnih vještina.

Komisija zajedno s državama članicama u okviru Europskog semestra razvija pokazatelje za praćenje napretka prema zelenom rastu³⁶. Osim toga, na razini EU-a prikupljaju se podaci o EGSS-u kako bi se mogle osigurati usklađene europske informacije o aktivnostima povezanim sa zapošljavanjem koje se provode radi zaštite okoliša³⁷. Komisija pored toga razvija ekonometrični model (FIDELIO)³⁸ za procjenu učinaka politika u području okoliša i drugih politika na gospodarstvo, okoliš i zapošljavanje.

Na međunarodnoj razini, „*smjernice za statističku definiciju zapošljavanja u sektoru okoliša*” donesene su na 19. međunarodnoj konferenciji statističara rada kako bi se zemljama pomoglo u razvijanju statističkih normi i metoda za zelene poslove, zeleno gospodarstvo i zapošljavanje u sektoru okoliša te poboljšanju međunarodne usporedivosti³⁹.

Kako bi poboljšala kakvoću podataka, Komisija će:

- postojećim financiranjem i osposobljavanjem pružiti podršku nacionalnim statističkim uredima u prikupljanju podataka i razvoju računovodstva okoliša unutar Europskog statističkog sustava;
- ojačati korištenje kvantitativnih alata za modeliranje kojima se omogućuje detaljnija analiza učinaka na tržište rada na razini EU-a, država članica i regija;
- nadovezati se na okvir pokazatelja u području zapošljavanja i okoliša koje je razvio Odbor za zapošljavanje te pružiti podršku praćenju politika u kontekstu strategije Europa 2020.

Države članice pozivaju se da prijelazna razdoblja za provedbu modula za račune EGSS-a i vrijeme potrebno za dostavljanje podataka smanje na najmanju moguću mjeru.

4. Promicanje socijalnog dijaloga

Uključivanje socijalnih partnera na svim razinama preduvjet je za olakšavanje ekologizacije gospodarstva.

Socijalni partneri na razini EU-a već su zajedničkim ili zasebnim inicijativama pridonijeli raspravi u EU-u o ekologizaciji poslova usmjeravajući se na načelo pravednog prelaska na zeleno gospodarstvo, sinergije između energetske i klimatske paketa za 2030. i industrijske

³⁵ Vidi Platformu znanja o zelenom rastu (GGGI, OECD, UNEP, Svjetska banka) (2013.), *Put prema zajedničkom pristupu pokazateljima zelenog rasta* (Moving towards a common approach on green growth indicators)

³⁶ Vidi i Odbor za zapošljavanje (2010.), *Put prema zelenijem tržištu rada - dimenzija zapošljavanja u rješavanju izazova u području okoliša* (završna verzija), u kojem se utvrđuju pokazatelji u šest područja: zeleni poslovi, zelene vještine, zelena radna mjesta, prelazak na zeleno gospodarstvo, zelena tržišta rada i zeleni rast.

³⁷ Uredba (EU) br. 538/2014 od 16. travnja 2014.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 691/2011 o europskim ekonomskim računima okoliša

³⁸ FIDELIO 1: U potpunosti međuregionalan dinamičan ekonometrični model dugoročnih ulaznih i izlaznih informacija za EU27 Zajedničkog istraživačkog centra, JRC 2013.

³⁹ http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/guidelines-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/WCMS_230736/lang--en/index.htm.

politike EU-a te na vještine potrebne za zelene poslove⁴⁰. Budući da prelazak na zeleno gospodarstvu u kojem se učinkovito koriste resursi ima snažan učinak na sektorskoj razini, u neposrednom je interesu socijalnih partnera da svojim radom budu uključeni u sektorske odbore EU-a za socijalni dijalog.

Komisija će europske socijalne partnere poticati na daljnji razvoj zajedničkih inicijativa u kontekstu europskog socijalnog dijaloga, kako na međuindustrijskoj, tako i na sektorskoj razini, te da slijede preporuke EREP-a kako bi i dalje mogli osiguravati intenzivno uključivanje radnika u teme koje se tiču upravljanja okolišem, uporabe energije i resursa i pojave rizika na radnom mjestu, jačanje prava radnika na informacije i savjetovanje i izradu planova učinkovitog korištenja resursa na razini sektora.

5. Jačanje međunarodne suradnje

U skladu sa zaključcima Konferencije UN-a o održivom razvoju (Rio+20) EU se zalaže za pravedan globalni prelazak na uključivo zeleno gospodarstvo u suradnji s drugim međunarodnim partnerima. Za to je potrebno uzeti u obzir socijalnu dimenziju politika u području okoliša i klimatskih promjena i njihove međusobne veze u kontekstu Razvojnog okvira za razdoblje nakon 2015. i ciljeva u području održivog razvoja.

EU usko surađuje s ILO-om u rješavanju izazova povezanih sa zelenim zapošljavanjem, koji obuhvaćaju: osiguravanje dostojanstvenosti zelenih poslova, primjenu standarda rada, posebno inspekcije rada i sigurnosti i zdravlja na radnom mjestu u okviru zelenog zapošljavanja, borbu protiv neslužbenoga gospodarstva u zelenim sektorima poput gospodarenja otpadom, predviđanje budućih potrebnih vještina i donošenje politika u području osposobljavanja kojima bi se olakšalo zadovoljavanje potražnje za zelenim vještinama.

O prelasku na uključivo zeleno gospodarstvo raspravlja se, a i dalje će se raspravljati, u okviru bilateralnih dijaloga sa strateškim partnerima EU-a kao što su SAD, Kanada i Kina te druge partnerske zemlje. EU će u okviru svoje razvojne suradnje i u okviru programa i instrumenata koje financira poticati i partnerske zemlje na preuzimanje integriranog pristupa ekologizaciji svojih gospodarstava.

Komisija će se uključiti u Platformu znanja o zelenom rastu, globalnu mrežu istraživača i razvojnih stručnjaka koji utvrđuju i rješavaju glavne manjkove znanja u teoriji i praksi zelenog rasta, koju su 2012. pokrenuli Globalni institut za zeleni rast, OECD, UNEP i Svjetska banka.

6. Zaključak

Prelazak na zeleno gospodarstvo u kojem se učinkovito koriste resursi prije svega je prilika za povećanje europske globalne konkurentnosti, osiguravanje dobrobiti budućih naraštaja i

⁴⁰ Vidjeti npr. ETUC, BusinessEurope, CEEP, UEAPME (2014.), *Skills needs in greening economies* (Vještine potrebne u gospodarstvima u ekologizaciji)

podupiranje održivog i visokokvalitetnog zapošljavanja, dok se njime istodobno pridonosi oporavku od nedavne gospodarske krize.

Politike zapošljavanja i tržišta rada općenito trebaju imati aktivniju ulogu u podupiranju stvaranja radnih mjesta i povezivanju potražnje za radnicima i vještinama povezanih s prelaskom na zeleno gospodarstvo u kojem se učinkovito koriste resursi. U tu svrhu trebalo bi slijediti sljedeće prioritetne ciljeve:

- poboljšavanje objedinjavanja i usklađivanja postojećih politika i inicijativa na europskoj i nacionalnoj razini;
- daljnje razvijanje upravljačkih struktura i metodoloških alata kako bi se olakšao prelazak na zeleno gospodarstvo u kojem se učinkovito koriste resursi, bolje uskladile politike i osiguralo dosljedno praćenje reformi, te uspostava bliskijih radnih odnosa i dijaloga sa socijalnim partnerima o izazovima u području zapošljavanja povezanim s ekologizacijom gospodarstva;
- daljnje jačanje postojećih Komisijinih alata i mreža za prikupljanje informacija o vještinama kako bi se bolje mogla predvidjeti i pratiti kretanja u sektorima i zanimanjima povezanim sa zelenim rastom i kružnim gospodarstvom u kojem se učinkovito koriste resursi
- osiguravanje podrške koja se u okviru programa i politika EU-a i država članica pruža stvaranju radnih mjesta u zelenom gospodarstvu;
- praćenje napretka u području zelenog zapošljavanja u okviru Zajedničkog izvješća o zapošljavanju;
- rad na stvaranju međunarodnog okruženja za promicanje zelenog i uključivog rasta;
- nadovezivanje na preporuke EREP-a u razvoju sveobuhvatne strategije ekologizacije poslova, vještina i obrazovanja.

Komisija poziva Vijeće, Europski parlament, Europski gospodarski i socijalni odbor te Odbor regija da podrže ovu inicijativu za zeleno zapošljavanje i pridonese daljnjem razvoju mjera za stvaranje integriranog pristupa održivom rastu i održivim poslovima u EU-u.